

HAFTAYA BAKIŞ

Fed tutanaklarına göre üyeler faiz artırımının zamanlaması konusunda ayrışıyor.

26-27 Temmuz tarihlerinde gerçekleştirilen Fed Açık Piyasa Komitesi (FOMC) toplantısının tutanakları geçtiğimiz hafta içinde yayımlandı. Tutanaklarda istihdam piyasasında ve ekonomik aktivitede iyileşmenin sürdüğü ifade edilirken, Komite üyelerinin faiz artırım kararı için gerek ABD ekonomisine gerekse küresel ekonomiye ilişkin daha fazla veriye ihtiyaç olduğu hususunda fikir birliğinde oldukları görüldü. Öte yandan, faiz artırımının zamanlamasına ilişkin ise Fed yetkililerinin ayrıştıkları görülüyor. Önümüzdeki dönemde ABD ekonomisine ilişkin verilerin ve küresel piyasalardaki oynaklığın yakından izlenmeye devam edilmesi bekleniyor. Ayrıca, hafta içinde açıklamalarda bulunan Atlanta Fed Başkanı Lockhart ve New York Fed Başkanı Dudley, faiz artırımı için uygun koşulların oluşmaya başladığını ifade ederken, verilerin iyileşmenin sürdüğüne işaret etmesi durumunda bu artışın Eylül ayında dahi gerçekleşebileceğini belirttiler. Nitekim, tüketim harcamalarının güçlü artışını sürdürdüğü tutanaklarda da yer alırken, geçtiğimiz hafta Temmuz ayına ilişkin beklentilerin üzerinde açıklanan sanayi üretimi ve yeni konut inşaatları verileri de ekonomik aktivitede ılımlı artışın sürdüğüne işaret etmişti. Öte yandan, Fed Başkan Yardımcısı Stanley Fischer'ın haftasonu yaptığı açıklamada ABD ekonomisinin güçlü olduğuna işaret etmesi ve hedeflere yaklaşıldığını vurgulaması faiz artırımının yaklaştığı şeklinde yorumlandı ve küresel piyasalarda doların değerlenmesine neden oldu. Fed'in bir sonraki toplantısı 20-21 Eylül'de yapılacak. Bu hafta içinde ise, Fed Başkanı Yellen'in Cuma günü Jackson Hole'da yapacağı konuşma piyasalar tarafından yakından takip edilecek.

ECB de toplantı tutanaklarını yayımladı.

Geçtiğimiz hafta Avrupa Merkez Bankası'nın (ECB), 20-21 Temmuz'da gerçekleştirdiği para politikası toplantısının tutanakları da yayımlandı. Tutanaklara göre, toplantıda Brexit'in etkilerinin tartışıldığı ve enflasyona ilişkin değerlendirmelerin ön planda yer aldığı görüldü. Tutanaklarda ayrıca, Brexit kararı sonrasında piyasalarda gözlenen oynaklığın azaldığı ve yaşanan kayıpların bir ölçüde telafi edildiği belirtildi. Enflasyonun Haziran ayında yıllık %0,1 ile pozitif tarafta gerçekleşmesi olumlu karşılanırken, deflasyon tehlikesinin henüz ortadan kalkmadığı ifade edildi. Öte yandan, geçtiğimiz hafta açıklanan yıllık Euro Alanı enflasyonun nihai olarak %0,2 düzeyinde teyit edilmesi deflasyon endişelerin yatışmasına katkıda bulundu. ECB'nin bir sonraki toplantısı 8 Eylül'de düzenlenecek.

Petrol fiyatları yükselişini sürdürdü.

Dünyanın en büyük üçüncü petrol üreticisi olan Rusya'nın Enerji Bakanı, geçtiğimiz hafta içinde petrolde fiyat istikrarının sağlanmasına yönelik adımlar için Suudi Arabistan yetkilileri ile görüşüldüğünü açıkladı. Bu açıklamanın ardından, petrol üretiminde kesintiye gidilebileceğine yönelik beklentiler artarken, Brent türü ham petrolün varil fiyatı haftalık bazda %9,8 oranında yükseldi. Benzer bir açıklama bir önceki hafta Suudi Arabistan Enerji Bakanı tarafından da yapılmıştı. Geçtiğimiz hafta ABD'de açıklanan ham petrol stok verisinin artış beklentilerinin aksine azalış yönünde açıklanması petrol fiyatlarını yukarı yönlü destekleyen bir diğer faktör oldu.

HAFTALIK VERİLER

	12/Aug	19/Aug	Değişim		12/Aug	19/Aug	Değişim
BIST-100 Endeksi	78,229	78,146	-% 0.1 ▼	EUR/USD	1.1158	1.1325	% 1.5 ▲
2 Yıllık Gösterge Tahvil Faizi	%9.10	%9.00	-10 bp ▼	USD/TL	2.9579	2.9283	-% 1.0 ▼
ABD 10 Yıllık Tahvil Faizi	%1.52	%1.58	7 bp ▲	EUR/TL	3.3017	3.3164	% 0.4 ▲
EMBI+ (baz puan)	352	342	-10 bp ▼	Altın (USD/ons)	1,336	1,341	% 0.4 ▲
EMBI+ Türkiye (baz puan)	306	308	2 bp ▲	Petrol (USD/varil)	45.4	49.8	% 9.8 ▲

bp: baz puan

Dünya borsaları gerilerken, yen değer kazandı.

Geçtiğimiz hafta küresel hisse senedi piyasaları, hafta başında Fed yetkililerinin faiz artırımını destekler nitelikteki açıklamalarıyla satıcı seyrederken, Çarşamba günü yayımlanan Fed tutanaklarının Fed'in faiz artırım sürecinde üyelerin hemfikir olmadığı şeklinde yorumlanmasıyla haftanın ikinci yarısında bir miktar toparlandı. Japonya'da uygulanan genişleyici politikalara karşın Japon yeninin dolar karşısında değer kazanmaya devam etmesi sonrasında Japonya Maliye Bakanlığı, spekülasyon hareketleri olup olmadığını kontrol etmek için döviz piyasalarının izlemeye alındığını açıkladı. Japonya Merkez Bankası'nın Eylül ayında gerçekleşecek toplantısında genişleyici para politikasına ilişkin daha somut adımların atılması bekleniyor.

Yurt içi piyasalar haftayı ekside kapattı.

Geçtiğimiz hafta BİST-100 endeksi küresel piyasalara paralel bir seyir izleyerek haftalık bazda %0,1 değer kaybetti. Güvenlik endişeleri bu düşüşte etkili olurken, Fed tutanaklarının küresel piyasalarda yarattığı olumlu hava düşüşü bir miktar sınırladı. Ayrıca, Ekonomiden Sorumlu Başbakan Yardımcısı Mehmet Şimşek haftanın son işlem günü yaptığı konuşmada büyüme üzerindeki aşağı yönlü risklerin özellikle üçüncü çeyrekte artması nedeniyle 2016 yılı büyüme hedefi olan %4,5'a ulaşamayacağını ifade ederken, ekonominin teşvikler ve varlık barışı ile destekleneceğini belirtti. Bu hafta yurt içi piyasaların 23 Ağustos'ta gerçekleşecek TCMB toplantısına odaklanması beklenirken, toplantıdan faiz koridorunun üst bandında 25 baz puanlık indirim kararı çıkmasını bekliyoruz.

Fitch, Türkiye'nin kredi notunda değişikliğe gitmedi.

Kredi derecelendirme kuruluşu Fitch geçtiğimiz haftanın son işlem gününde yaptığı değerlendirmede Türkiye'nin kredi notunu yatırım yapılabilir seviye olan "BBB-"de sabit tutarken, kredi görünümü "Durağan"dan "Negatif"e çevirdi. Yayımladığı nota Temmuz ayında gerçekleştirilen başarısız darbe girişiminin ülkede politik istikrar üzerindeki riskleri artırdığına değinen Fitch, son dönemde İstanbul ve Ankara'daki terör saldırılarının başta turizm sektörü olmak üzere ülkedeki mevcut durumu negatif olarak etkilediğini belirtti. Fitch, Rusya ile iyileşen diplomatik ilişkilerin sektörü desteklediğini not ederken, güvenlik şartlarında belirgin bir iyileşme olmazsa sektörde önemli bir toparlanma görülemeyeceğini kaydetti. Ülkeye yapılacak yatırımların düşmesiyle ekonomik büyümenin yavaşlayacağını öngören Fitch, Türkiye'nin 2016'da %3,4 büyüyeceğini tahmin ediyor. 15 Temmuz'daki başarısız darbe girişiminden sonra geçtiğimiz haftalarda derecelendirme kuruluşlarından Türkiye'ye yönelik art arda değerlendirmeler gelmişti. S&P, Türkiye'nin kredi notunu bir basamak indirmiş, Moody's ise not gözden geçirmesi için 90 günlük gözlem süresini kullanacağını açıklamıştı.

Beklenti Anketi'ne göre yılsonu USD/TRY beklentisi 3,0684 seviyesinde...

TCMB'nin yayımladığı Ağustos ayı Beklenti Anketi'ne göre iki aydır artış gösteren yılsonu tüketici enflasyonu beklentisi %8,21'e yükseldi. Nitekim, Temmuz ayında gıda ve tütün fiyatları öncülüğünde artan enflasyon %8,79 seviyesinde gerçekleşmişti. Anket katılımcılarının yılsonu USD/TRY beklentisi de artış göstererek 3,0684 seviyesine ulaştı. Ayrıca, 2016 yılı büyüme beklentisinin siyasi ve güvenlik endişelerinin etkisiyle %3,47'ye gerilediği görüldü ([Beklenti Anketi raporumuz](#)).

Merkezi Yönetim Bütçesi Temmuz'da fazla verdi.

Temmuz ayında bütçe gelirleri yıllık %6,1 artışla 42,5 milyar TL'ye ulaşırken, bütçe giderleri %6,8 azalarak 42,4 milyar TL oldu. Ocak-Temmuz döneminde 2015 yılında 4,6 milyar TL açık veren bütçe bu yıl 1,3 milyar TL fazla verdi. Bütçe gelirleri, vergi gelirlerindeki yatay seyre rağmen vergi dışı gelirlerdeki artışın etkisiyle yükseldi. Öte yandan, bütçe giderlerinde %38 ile en yüksek paya sahip cari transferler ve sermaye giderlerindeki düşüş öncülüğünde azalan bütçe giderlerinde SGK devlet primleri ve personel giderlerindeki artış dikkat çekti ([Bütçe Dengesi raporumuz](#)).

SEKTÖREL GELİŞMELER

Varlık Fonu'nun 200 milyar dolarlık büyüklüğe ulaşması hedefleniyor.

Yurt içi yatırımların teşvik edilmesi ve finansmanı amacıyla Türkiye Varlık Fonu kurulmasına ilişkin teklif geçtiğimiz hafta TBMM'de kabul edildi. Ekonomi Bakanı Nihat Zeybekçi'nin detaylarını açıkladığı fonun 200 milyar dolar büyüklüğe ulaşması hedefleniyor. Zeybekçi, bazı stratejik yatırımlar haricinde şirket bazında yatırımların da destekleneyeceğini dile getirdi. Varlık Fonunun özelleştirme kapsamındaki kurumların yanı sıra kamu kuruluşlarının fazla gelirlerini kaynak edineceği ve her türlü vergiden muaf tutulacağı belirtiliyor. Diğer güncel gelişmelere de değinen Zeybekçi, tarımsal üretimin desteklenmesi amacıyla 2017 yılında tarımsal ürünlerin Gümrük Birliği kapsamına dâhil edilmesine yönelik çalışmaların başlatılacağını ifade etti. Zeybekçi ayrıca Rusya ile serbest ticaret anlaşması görüşmelerinin yapıldığını açıkladı.

Torba yasa tasarısında vergi indirimleri...

Geçtiğimiz hafta TBMM tarafından kabul edilen torba yasa tasarısında yabancı ve yerli firmalara proje bazlı teşvikler bulunurken, şehit yakınlarına ÖTV'siz araç satışı, ticari araçların yenilenmesinde ÖTV indirimi gibi kolaylıklar bulunuyor. Torba yasanın otomotiv sektöründe özellikle ticari araç segmentinde satışları bir miktar hareketlendireceği düşünülüyor. Diğer taraftan, torba yasa ile bağımsız bir maden araştırma yapısının kurulmasıyla doğal kaynakların üretimi desteklenirken, ülkenin ithalata bağımlılığının azaltılması planlanıyor. Son olarak, turizm sektöründe kendilerine kamu arazisi verilen işletmelerin ecrimisil ödemelerinin bir yıl ertelenmesinin sektör giderlerini bir miktar rahatlatması bekleniyor.

Perakende sektörü 2016 yılı büyüme hedefi korunuyor...

Perakende sektörü; tüketici güven endeksindeki gerileme, asgari ücret artışının getirdiği maliyet baskısı ve son dönemde yaşanan gelişmelerin pazarda yarattığı olumsuzluklara rağmen %10 olan 2016 yılı büyüme hedefini koruyor. Türkiye Alışveriş Merkezleri ve Perakendeciler Federasyonu (TAMPF) Başkanı Zafer Kurşun tarafından yapılan açıklamada sektörün 2016 ciro hedefi 720-725 milyar TL seviyesinde buluyor. Kurşun, sektörün asgari ücret ve kurdaki yükselişe bağlı kira giderlerindeki artışın etkisiyle kârlılık problemi yaşadığını, fakat daha önce artırılan kredi kartı taksit sayısının sektör tarafından olumlu karşılandığını dile getirdi.

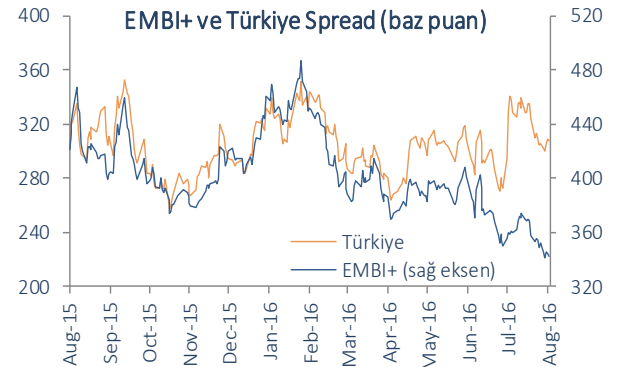
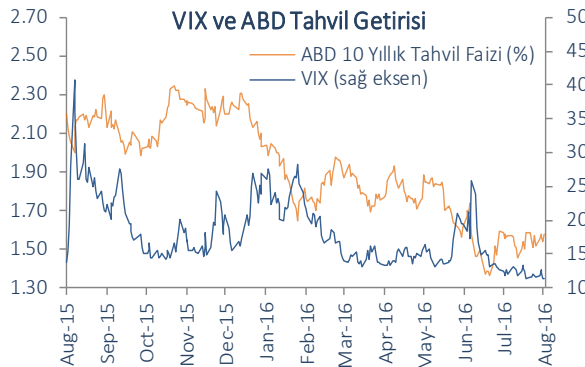
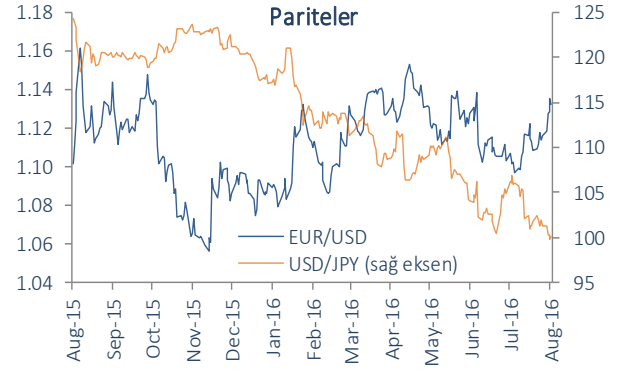
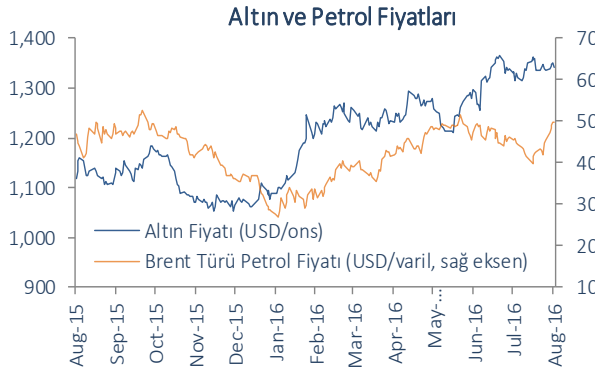
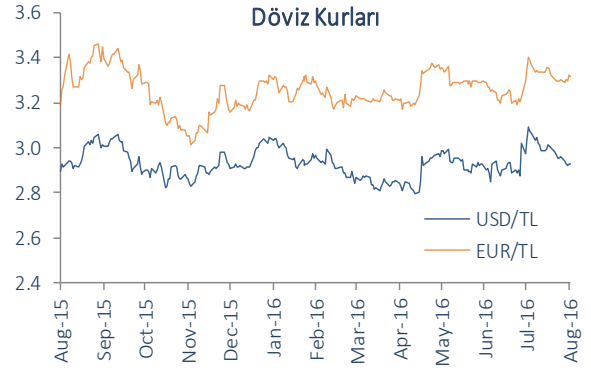
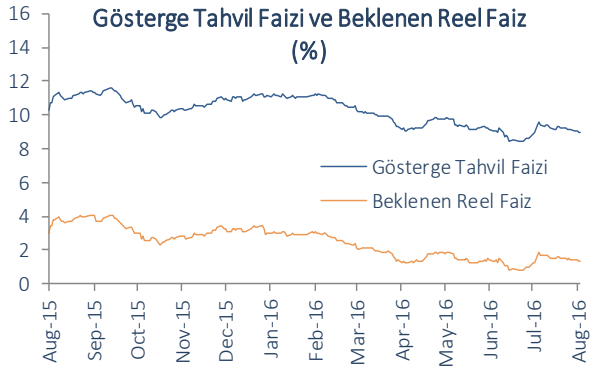
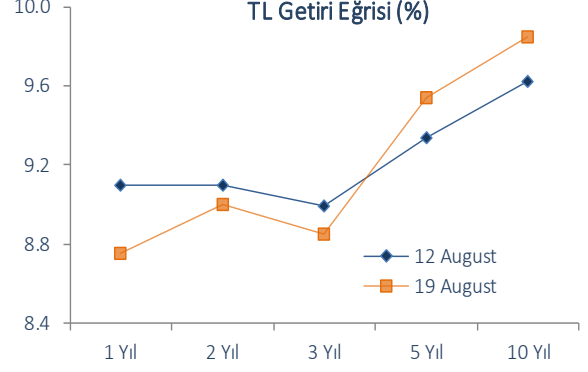
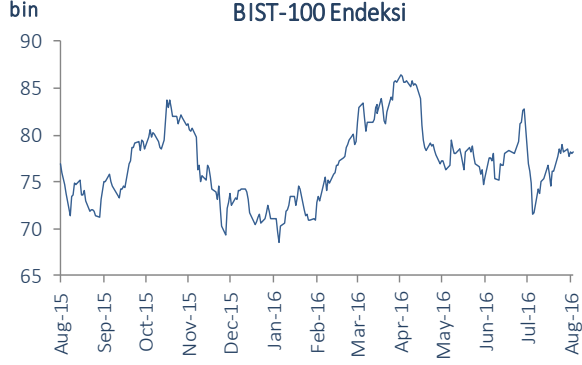
Temmuz ayında 273 firmaya yatırım teşvik belgesi verildi.

Resmi Gazete'nin geçen hafta yayımladığı yatırım teşvik belgesi listesine göre, Temmuz ayında 10,2 milyar TL tutarında ve 10.111 kişinin istihdam edileceği yatırımlarla toplamda 273 firmaya yatırım teşvik belgesi verildi. Yatırımların; imalat (103), enerji (81) ve hizmet (75) sektörlerinde yoğunlaştığı gözlemlendi.

İkinci el araç satışlarında mevzuat değişikliği...

Gümrük ve Ticaret Bakanlığı'nın hazırladığı ve önümüzdeki günlerde yayımlanması beklenen düzenlemeye göre, ikinci el araç satışı sadece Bakanlık ya da galeri odaları tarafından yetkilendirilen şirketler tarafından yapılabilecek. İkinci el araç satışında vergi kaybının önlenmesi için düzenlenen taslakta, sadece araç satışıyla ilgili tüccarlar, esnaf ve sanatkârların ikinci el araç satışı yapabilmesi planlanıyor. Öte yandan, normal vatandaşlara yıl içinde en fazla üç adet ikinci el araç satışı kısıtlaması getirilirken, bu düzenlemenin vergi gelirlerinde bir miktar artışı desteklemesi ve internetten araç satışı pazarını da bir miktar küçültmesi bekleniyor.

PIYASALARDAKİ GELİŞMELER

HAFTALIK VERİ GÜNDEMİ

		Dönemi	Piyasa Beklentisi
23 Ağustos	ABD Yeni Konut Satışları	Temmuz	580 bin adet
	ABD İmalat Sanayi PMI Verisi (Öncü)	Ağustos	52.7
	Euro Alanı İmalat Sanayi PMI Verisi (Öncü)	Ağustos	52.0
	TÜİK Tüketici Güven Endeksi	Ağustos	
	TCMB Para Politikası Kurulu Toplantısı ve Faiz Kararı	Ağustos	
	Hazine Sabit Kuponlu 6 ayda bir ödemeli tahvilin yeniden ihracı	Ağustos	
24 Ağustos	Almanya GSYH Büyüme Verisi	16 2. Çeyrek	%1.8
	ABD İkinci El Konut Satışları	Temmuz	5,51 milyon adet
	Hazine İç Borç Ödemesi (1,513 milyon TL)	Ağustos	
25 Ağustos	TÜİK Sektörel Güven Endeksleri	Ağustos	
	TCMB İmalat Sanayi Kapasite Kullanım Oranı	Ağustos	
	TCMB İktisadi Yönelim Anketi ve Reel Kesim Güven Endeksi	Ağustos	
	ABD Dayanıklı Tüketim Malı Siparişleri	Temmuz	%3.5
26 Ağustos	ABD Michigan Üniversitesi Tüketici Güven Endeksi	Ağustos	90.7
	ABD GSYH Büyüme Verisi (Revizyon)	16 2. Çeyrek	%1.1

Türkiye İş Bankası A.Ş. - İktisadi Araştırmalar Bölümü

İzlem Erdem - Bölüm Müdürü
izlem.erdem@isbank.com.tr

Bora Çevik - Uzman
bora.cevik@isbank.com.tr

Alper Gürler - Birim Müdürü
alper.gurler@isbank.com.tr

Ahmet Aşarkaya - Uzman
ahmet.asarkaya@isbank.com.tr

H. Erhan Gül - Müdür Yrd.
erhan.gul@isbank.com.tr

Ayşe Betül Öztürk - Uzman Yrd.
betul.ozturk@isbank.com.tr

Dilek Sarsın Kaya - Uzman
dilek.kaya@isbank.com.tr

Tüm yayınlarımıza <https://ekonomi.isbank.com.tr> adresinden erişebilirsiniz.

Bu rapor Bankamız uzmanları tarafından güvenilir olduğuna inanılan kamuya açık kaynaklardan elde edilen bilgiler kullanılmak suretiyle, sadece bilgilendirme amacıyla hazırlanmıştır ve hiçbir şekilde finansal enstrümanların alım veya satımı konusunda tavsiye veya finansal danışmanlık hizmeti sağlanması olarak yorumlanmamalıdır. Bu raporda yer verilen görüş ve değerlendirmeler, hiçbir şekilde Türkiye İş Bankası A.Ş.'nin kurumsal yaklaşımını yansıtmamakta olup, raporu kaleme alan uzmanların kişisel görüş ve değerlendirmeleridir. Türkiye İş Bankası A.Ş. bu raporda yer alan bilgi, görüş ve değerlendirmelerin doğru, değişmez ve eksiksiz olması konusunda herhangi bir şekilde garanti vermemektedir. Türkiye İş Bankası A.Ş. bu raporda yer alan bilgilerde herhangi bir bildirimde bulunmaksızın değişiklik yapma hakkına sahiptir. Bu rapor ve içindeki bilgilerin kullanılması nedeniyle doğrudan veya dolaylı olarak oluşacak zararlardan Türkiye İş Bankası A.Ş. hiçbir şekilde sorumluluk kabul etmemektedir.

İşbu rapor üzerinde Bankamızın telif hakkı olup, Bankamızın yazılı izni alınmaksızın herhangi bir kişi tarafından, herhangi bir amaçla, kısmen veya tamamen çoğaltılamaz, dağıtılamaz veya yayımlanamaz. Tüm haklarımız saklıdır.